U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **I. F.,** zast. Mgr. Radimem Strnadem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2015, č. j. OAM-480/ZA-ZA05-P16-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2016, č. j. 56 Az 10/2015 – 29,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností ze dne 30. 7. 2016 se žalobce, jakožto stěžovatel, domáhá zrušení shora označeného rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí jeho žaloby proti shora označenému rozhodnutí žalovaného (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) a o náhradě nákladů řízení o žalobě.

Žalovaný svým rozhodnutím rozhodl ve věci stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak, že mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o azylu“), se neuděluje.

V žalobě stěžovatel zejména namítal, že žalovaný v rámci pohovoru nikterak nezohlednil jeho náboženské vyznání, kterým je křesťanství. Rovněž měl žalovaný pochybit, když nepřihlédl ke skutečnosti, že by stěžovatel mohl odmítnout výkon vojenské služby pro své morální přesvědčení nebo svědomí, což Ukrajina uznává. Stěžovatel se nechce účastnit ozbrojeného konfliktu, ve kterém by byl nucen zabíjet lidi. Pokud žalovaný vyžadoval další důkazy o ryzosti stěžovatelova přesvědčení, měl se na tyto dotázat v rámci pohovoru nebo doplňkového pohovoru. Krom toho označil stěžovatel za

irelevantní konstatování žalovaného, dle něhož stěžovatel pochází z konfliktem přímo nepostižené oblasti Ukrajiny, neboť již byl povolán k výkonu vojenské služby. Navíc dle stěžovatele již ani západní část území Ukrajiny nelze označit za bezpečnou, neboť zde proběhly politicky motivované útoky. Stěžovatel rovněž podotkl, že v případě návratu do vlasti mu hrozí trest odnětí svobody v důsledku jeho dřívějšího neuposlechnutí povolávacího rozkazu.

Krajský soud v odůvodnění zamítavého napadeného rozsudku uvedl, že se v plném rozsahu ztotožnil s důvody, pro které žalovaný rozhodl o neudělení mezinárodní ochrany ve formě azylu či doplňkové ochrany. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí důkladně věnoval případu stěžovatele, svá tvrzení o stavu bezpečnostní situace na Ukrajině podložil materiály, které ji detailně dokumentují. Žalovaný vzal rovněž v potaz konkrétní situaci stěžovatele. Ze správního spisu vyplývá, že by se stěžovatel při návratu vracel do Ivanofrankovské oblasti, která se nachází v západní části Ukrajiny, a je považována za klidnou. Dále pak dle krajského soudu tvrzení, že v případě návratu stěžovateli hrozí nucený nástup vojenské služby a s tím spojený nástup na frontovou linii, nenaplňuje zákonné podmínky pro poskytnutí azylu či doplňkové ochrany. Navíc stěžovatel v rámci řízení u žalovaného neoznačil své náboženské vyznání jako důvod, pro který se rozhodl neuposlechnout povolávací rozkaz; se svým vyznáním stěžovatel v žádosti, ani při pohovoru, nespojoval žádné skutečnosti. Při pohovoru měl přitom stěžovatel dostatečný prostor k tomu, aby takovou skutečnost žalovanému sdělil. Z obsahu protokolu o pohovoru toliko vyplývá, že stěžovatel povolávací rozkaz neuposlechl pro obavy o vlastní život a obecný odpor k násilí a boji. Krajský soud proto odkázal na závěry dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 – 19, dle nichž odmítání nástupu k výkonu vojenské služby nelze bez dalšího považovat za důvod pro udělení azylu, zvláště není-li takové odmítání spojeno s reálně projeveným politickým přesvědčením nebo náboženstvím. Pokud pak stěžovatel v žalobě nově namítal, že jeho vyznání mu zakazuje zabíjet, konstatoval krajský soud, že nové skutečnosti lze uplatňovat pouze tehdy, pokud nemohly být žalobcem (stěžovatelem) uplatněny bez jeho zavinění již v řízení před správním orgánem (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2015, č. j. 10 Azs 194/2015 – 32). Stěžovatel v řízení u žalovaného neuvedl své náboženské vyznání jako důvod, pro který odmítl nastoupit vojenskou službu, a to aniž by mu v uplatnění takovéhoto tvrzení cokoli bránilo. Krajský soud tak konstatoval, že se takto nově uplatněnou skutečností nemůže zabývat. Následně krajský soud přisvědčil žalovanému v tom, že na Ukrajině probíhá toliko konflikt lokální, nikoli totální, jenž zasahuje pouze Doněckou a Luhanskou oblast, tedy východní část území. Z hlediska doplňkové ochrany cizince pak může hrát roli pouze ohrožení jeho osoby v zemi původu coby civilisty, nikoli však potenciálního kombatanta, jímž by se po svém povolání do ukrajinské armády z pohledu mezinárodního práva stěžovatel měl stát. Dle krajského soudu rovněž samotná teoretická možnost výkonu trestu odnětí svobody z důvodu tvrzeného stěžovatelem nepostačuje pro udělení doplňkové ochrany. S touto otázkou se žalovaný v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal. Krajský soud neshledal rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelným, a proto uzavřel, že o neudělení mezinárodní ochrany stěžovateli rozhodl žalovaný v souladu se zákonem.

Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, čímž mohla být ovlivněna zákonnost jeho rozhodnutí, a krajský soud měl k této důvodně

vytýkané vadě rozhodnutí žalovaného zrušit. Dále má stěžovatel za to, že mu měla být udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14a zákona o azylu a krajský soud měl v důsledku jejího chybného neudělení rozhodnutí žalovaného zrušit.

Dále stěžovatel považuje napadený rozsudek za nepřezkoumatelný pro jeho obecnost a zároveň z důvodu jeho „rozporu se současnou judikaturou". V tomto směru cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 – 58, rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 – 71, či z rozsudku ze dne 16. 7. 2015, č. j. 5 Azs 100/2014 – 63 (veškerá uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz, pozn. NSS). Dovozuje tak, že pokud žalovaný vycházel v rámci svého rozhodnutí zejména z výpovědi stěžovatele, porušil tím ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád"). Další podklady, které správní spis obsahuje, označuje stěžovatel za neaktuální, neboť byly zpracovány v lednu či únoru roku 2015, kdežto žalovaný vydal své rozhodnutí až dne 20. 7. 2015. Krajský soud se pak nevypořádal se žalobní námitkou, dle níž si žalovaný neopatřil podklady potřebné pro rozhodnutí o jeho žádosti, zejména pak pro odůvodnění neudělení doplňkové ochrany. Konečně stěžovatel namítá, že ve spojitosti s neudělením doplňkové ochrany nebyla brána vůbec v potaz hrozba jeho trestního stíhání pro nenastoupení výkonu vojenské služby, tedy případného skutečného nebezpečí vážné újmy, a to zejména s přihlédnutím k možnému riziku špatného zacházení se stěžovatelem. V tomto směru obsáhle cituje z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2015, č. j. 5 Azs 100/2014 – 68, a z rozsudku ze dne 8. 7. 2015, č. j. 6 Azs 290/2014 – 42.

Argumentaci dedikovanou otázce přijatelnosti stěžovatel do své kasační stížnosti nezakomponoval.

V rámci vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný zejména konstatoval, že zprávy a další podklady, použité pro účely rozhodnutí o stěžovatelově žádosti, nepovažuje za zastaralé. Setrvává na závěru, že stěžovatel nesplňoval podmínky pro přiznání mezinárodní ochrany formou azylu nebo doplňkové ochrany. Konečně žalovaný shrnul závěry, ke kterým v řízení o stěžovatelově žádosti dospěl, a uvedl, že je považuje za správné a dostatečně podložené, pročež navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatel je zastoupen advokátem. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, zabýval se Nejvyšší správní soud dále v souladu s § 104a s. ř. s. otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, kasační stížnost by bylo třeba jako nepřijatelnou odmítnout.

Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom odkázat na usnesení

Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, z něhož mimo jiné plyne, že *„[p]řesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“* O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

V nyní projednávané věci přesah vlastních zájmů stěžovatele zdejší soud neshledal.

Kasační stížnost se v první řadě nedotýká takových právních otázek, o kterých by dosud Nejvyšší správní soud v rámci své rozhodovací činnosti nepojednal. To je zřejmé již ze skutečnosti, že sám stěžovatel (a též krajský soud) hojně argumentují konkrétními odkazy a citacemi rozsudků Nejvyššího správního soudu (srov. výše uvedené rozsudky Nejvyššího správního soudu).

Otázka relevance tvrzení o neuposlechnutí povolávacího rozkazu k výkonu vojenské služby pro řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, rovněž i ve vztahu konkrétně k žadatelům, jejichž zemí původu je Ukrajina, je v rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu řešena ustáleně, přičemž soud v nyní předestřené věci neshledal důvody pro judikatorní odklon (stěžovatel ostatně ani nepolemizuje s žádnými ze závěrů dle citovaných rozsudků), resp. postoupení věci rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu.

Nejvyšší správní soud neshledal v napadeném rozsudku ani v řízení před krajským soudem, které vydání napadeného rozsudku předcházelo, žádná pochybení, která by opodstatňovala ve smyslu výše uvedeného přijatelnost kasační stížnosti

stěžovatele. Krajský soud se neopomněl zabývat žalobní námitkou nedostatečného opatření podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaným, přičemž je třeba podotknout, že neaktuálnost podkladů, jež žalovaný opatřil, a ze kterých následně vycházel, stěžovatel v žalobě ani nenamítal. Obdobně se krajský soud i žalovaný shodně zabývali posouzením toho, zda při navrácení stěžovatele do jeho vlasti nehrozí nebezpečí vážné újmy v souvislosti s potenciálními trestněprávními dopady odmítnutí nastoupení k výkonu vojenské služby; krajský soud přitom své posouzení opřel o relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu. Obavu z potenciálního „špatného zacházení“ ze strany státních orgánů Ukrajiny stěžovatel v řízení před žalovaným ani před krajským soudem nevznesl, a proto nyní nemůže přípustně namítat absenci jejího zahrnutí do úvah a odůvodnění rozhodnutí žalovaného či napadeného rozsudku. Napadený rozsudek neshledal Nejvyšší správní soud nepřezkoumatelným, „příliš obecným“ či nedostatečně odůvodněným. Krajský soud uspořádal odůvodnění napadeného rozsudku logicky a přehledně, neopomněl vypořádat žádný z jemu předestřených žalobních bodů a zároveň dostatečně ozřejmil, proč neshledal ten který žalobní bod důvodným. Za takového stavu nemůže Nejvyšší správní soud konstatovat, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

Jelikož Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítl ji pro nepřijatelnost ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto za přiměřeného užití ustanovení § 60 odst. 3 věty první ve spojení s § 120 s. ř. s. Dle ustanovení § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta. Obdobně je tedy třeba postupovat i v případě, byla-li odmítnuta kasační stížnost. S ohledem na uvedené tak nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. října 2016

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu